

Høringsinnspill til Langtidsplanen for Forsvaret

Prop 87 S (2023-2024) «Forsvarsløftet – for Norges trygghet»

Kort oppsummering av Maritimt Forums innspill:

Maritimt Forum foreslår at det i Revidert nasjonalbudsjett for 2024 settes av 60 millioner kroner for å igangsette nødvendige forprosjekter knyttet til regelverksharmonisering, vurdering av klimaløsninger, samt design- og standardiseringsvalg for bygging av standardfartøy i 2024.

Regjeringens forslag til langtidsplan for forsvaret inneholder en viktig og riktig styrking av Sjøforsvaret. For maritim næring er forslaget om en Nasjonal skipsbyggingsstrategi særlig viktig, og det er viktig at igangsetting av bygging skjer raskt og at nødvendige forprosjekter igangsettes allerede i 2024. Å ta i bruk den norske verdensledende maritime klyngen til å utvikle og bygge standardfartøy er viktig av flere grunner:

1. Effektiv og besparende bygging av ny flåte i forsvaret, ved å ta i bruk kommersielt tilgjengelig teknologi og infrastruktur.
2. Ivaretagelse av kritisk infrastruktur og kompetanse, som sikrer at vi kan bygge, drifte og vedlikeholde Sjøforsvarets flåte i fremtiden.
3. Aktivitet i norsk maritim næring som sikrer sysselsetting og bosetting i hele landet.
4. Muligheter for eksport av teknologi, utstyr og kompetanse til allierte land.
5. Kutt i klimautslipp ved å ta i bruk eksisterende klima- og miljøteknologi, og bruke forsvarets anskaffelser for å være en pådriver for det grønne skiftet i skipsfarten.

Da det vil ta flere år å bygge hvert standardfartøy, og marinens flåte er i ferd med å fases ut, er det viktig at byggingen starter så raskt som mulig for at ikke den maritime forsvarsevnen svekkes.

Verdens fremste maritime klynge står klar til å bidra

Gjennom generasjoner har den norske maritime klyngen utviklet seg til å bli verdens eneste komplette maritime klynge med verdensledende aktører i alle ledd. Som følge av den norske aktiviteten innen olje og gass, har den maritime klyngen opparbeidet seg en unik kompetanse på avansert og spesialisert tonnasje. Dette setter Norge i en særstilling når det gjelder evne til å utvikle, bygge, utstyre og drifte en flåte som skal ha høy operativ evne under svært krevende forhold.

Maritimt Forum mener det er viktig og riktig at regjeringen legger opp til å dra veksel på den maritime næringens unike kompetanse, når de i planen slår fast at de foreslåtte standardfartøyene vil være basert på tilpassede sivile standarder, utviklet i samarbeid med industrien. Dette vil, slik regjeringen også anerkjenner, være viktig for å redusere investeringskostnader og sørge for en mer effektiv drift av fartøyene.

Maritimt Forum støtter regjeringens tilnærming til at de nye standardfartøyene for Sjøforsvaret må være basert på eksisterende sivile standarder, tilpasset til forsvarets behov for å sikre lavest mulig investeringskostnader og høyest mulig effektiv drift.

Avgjørende å sikre kritisk infrastruktur og kompetanse

I planen understrekes det at det av beredskapshensyn er nødvendig å videreføre og videreutvikle den norske kompetansen til å designe, utruste, vedlikeholde og understøtte fartøy for Sjøforsvaret. En nasjonal skipsbyggingsstrategi, som regjeringen legger opp til, vil være avgjørende for å sikre ivaretagelse av kritisk infrastruktur og kompetanse i Norge.

Eksempelvis vil det være av avgjørende betydning at Norge sikrer ivaretagelsen av blant annet norske verft, designere, utstyrsleverandører, sjøfolk for å sikre både evnen til å kunne bygge, drifte og vedlikeholde skip i det norske Sjøforsvaret uten å være avhengig av andre land eller aktører. At Norge innehar slike kapasiteter vil også være en ressurs for NATO.

Maritimt Forum understreker viktigheten av å bruke en nasjonal skipsbyggingsstrategi for å ivareta kritisk infrastruktur og kompetanse til å bygge, utruste og vedlikeholde fartøy for Sjøforsvaret.

Aktivitet sikrer sysselsetting og bosetting i hele landet

Maritim næring består av nesten 90 000 sysselsatte, som lever og arbeider over hele landet. Alle norske kommuner har innbyggere som jobber i maritim næring. Bygging av standardfartøy i Norge vil bidra til økt aktivitet i store deler av maritim næring. Maritim næring er i særlig grad lokalisert ved kysten, og mange kystsamfunn har en maritim næringsaktør som hjørnestensbedrift. Totalberedskapskommisjonens rapport, NOU 2023:17 – «Nå er det alvor», understreker viktigheten av sysselsetting og bosetting over hele landet for ivaretagelse av norsk sikkerhet og beredskap.

Maritimt Forum understreker at en nasjonal skipsbyggingsstrategi vil ha klare positive effekter på aktivitet i norsk maritim næring, som vil generere sysselsetting og bosetting i hele landet.

Nasjonal skipsbyggingsstrategi vil gi eksportmuligheter

Norsk maritim næring er Norges nest største eksportnæring etter norsk olje- og gassnæring, og eksporterte varer og tjenester for 225 mrd. kroner i 2022¹. Utvikling, bygging og utrusting av norske standardfartøy vil kunne generere kompetanse, teknologi og utstyr som også vil være viktig for kommersiell skipsfart og vil kunne eksporteres til internasjonal maritim næring. I tillegg vil standardfartøy kunne være aktuelle for andre allierte, som da kan kjøpe ferdig «hyllevarer» fartøy fra Norge.

Maritimt Forum understreker eksportmulighetene som ligger i bygging av standardfartøy i Norge, både til bruk i militær og kommersiell kontekst.

---

¹ <https://www.nho.no/contentassets/b7945dd871a14d639946bc1a5d929f35/menon-eksportmeldingen-2023-med-fylkesvedlegg.pdf>

Klimamålene taler for å bygge i Norge

Den norske maritime næringen er trolig fremst på å utvikle og ta i bruk klima- og miljøteknologi. De aller fleste innovasjoner innen maritim klima- og miljøteknologi er utviklet, testet og tatt i bruk i Norge. Dette gjør at ingen andre land er bedre rustet til å bygge en flåte med standardfartøy som også har ambisjoner om å redusere klimautslipp. Forsvarssektoren har mål om å redusere klimautslippene med 20 prosent innen 2030, sammenliknet med 2019. Dette oppnås best ved å jobbe på lag med næringen, og sammen utvikle driftssikre klima- og miljøløsninger, med høy operativ evne under krevende forhold.

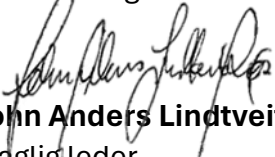
Bygging standardfartøy i Norge vil både utnytte det store forspranget Norge har innen maritim klima- og miljøteknologi, samt bidra til å være en pådriver i det grønne skiftet innen maritim næring. Utviklingen av 28 havgående og kystgående fartøy, med strenge krav til driftskontinuitet, operativ evne og evne til å håndtere krevende farvann, kombinert med krav til lavere utslipp, vil trolig kreve at næringen utvikler nye klima- og miljøløsninger. Disse vil igjen kunne være aktuelle for kommersiell skipsfart, og da særlig innen offshorenæringen som vil ha skip av om lag samme størrelse og utfordringsbilde.

Maritimt Forum understreker viktigheten av at standardfartøyene bygges i Norge for å utnytte fortrinnene Norge har innen klimavennlig skipsfart, samt mulighetene for at anskaffelsene av standardfartøy kan bidra til å utvikle ny klima- og miljøteknologi som den kommersielle skipsfarten kan ha nytte av.

***

Maritimt Forum er selvsagt tilgjengelig dersom det skulle være noen spørsmål eller behov for avklaringer.

Med vennlig hilsen

John Anders Lindtveit Røse

Daglig leder

Maritimt Forum

Tlf: 977 14 879

@: jar@maritimt-forum.no